

תוקף של תקנות־שעת־חירום (אזורי בטחון). תש"י — 1950, יובא בפני הועדה לעניני חוץ ובטחון של הכנסת תוך עשרה ימים מיום פרסומו ברשומות; והועדה רשאית, על ידי החלטה שתפורסם ברשומות, לבטל בכל עת צו כאמור.

דוד בן־גוריון
שר הבטחון

דוד בן־גוריון
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

מספר 64

חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תש"י — 1950*

משעים כלפי
העם היהודי,
משעים כלפי
האנושות ומשעי
מלחמה

1. (א) אדם שעבר עבירה אחת מאלה —

- (1) בתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, עשה מעשה שהוא בגדר פשע כלפי העם היהודי;
- (2) בתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, עשה מעשה שהוא בגדר פשע כלפי האנושות;
- (3) בתקופת מלחמת העולם השניה, בארץ עויינת, עשה מעשה שהוא בגדר פשע מלחמה.

דינו — מיתה.

(ב) בסעיף זה —

„פשע כלפי העם היהודי“ פירושו — אחד המעשים המפורטים להלן שנעשה בכוונה להשמיד את העם היהודי, השמדה גמורה או חלקית; ואלה המעשים:

- (1) הריגת יהודים;
- (2) גרימת נזק חמור ליהודים, בגוף או בנפש;
- (3) העמדת יהודים בתנאי חיים שיש בהם כדי להביא להשמדתם הגופנית;
- (4) קביעת אמצעים שכוונתם למנוע את הילודה בקרב יהודים;
- (5) העברת ילדים יהודים לקיבוץ לאומי או דתי אחר בדרך כפייה;
- (6) השמדה או חילול של נכסים או ערכים דתיים או תרבותיים של יהודים;
- (7) הסתה לשנאת יהודים;

* נתקבל בכנסת ביום י"ח באב תש"י (1 באוגוסט 1950); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 90 מיום י"א באדר תש"י (28 בפברואר 1950), עמ' 119

„פשע כלפי האנושות“ פירושו — אחד המעשים האלה :

רציחה, השמדה, שעבוד, הרעבה וגירוש של אוכלוסיה אזרחית, וכל מעשה לא־אנושי אחר שנעשה באוכלוסיה אזרחית; וכן רדיפה מטעמים לאומיים, גזעיים, דתיים, או פוליטיים;

„פשע מלחמה“ פירושו — אחד המעשים האלה :

רציחת בני אוכלוסיה אזרחית של ארץ כבושה או בתוך ארץ כבושה, נגישתם וגירושם לשם עבודת כפייה או לשם כל מטרה אחרת; רציחתם ונגישתם של שבויי מלחמה או של בני האדם הנמצאים בלב־ים; המתת בני ערובה; שוד רכוש ציבורי או פרטי; הריסה שרירותית של כרכים, ערים או כפרים; והחרבה שאינה מוצדקת על ידי הכרח צבאי.

2. אדם שבתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, עשה מעשה, שאילו עשה בשטח ישראל היה אשם בעבירה לפי אחד מסעיפי החוק הפלילי המנויים להלן, והוא עשה את המעשה כלפי אדם נרדף באשר הוא אדם נרדף, יאשם בעבירה לפי חוק זה ויהיה צפוי לאותו עונש שהיה צפוי לו אילו עשה את המעשה בשטח ישראל. ואלה הסעיפים :

משעים כלפי
בני אדם נרדפים

- (א) סעיף 152 — (אונס, עבירות מין ועבירות בלתי טבעיות);
- (ב) סעיף 153 — (אונס בתרמית);
- (ג) סעיף 157 — (מעשה מגונה בכוח וכו');
- (ד) סעיף 188 — (גזלת ילד);
- (ה) סעיף 212 — (הריגה);
- (ו) סעיף 214 — (רצח);
- (ז) סעיף 222 — (נסיון לרצח);
- (ח) סעיף 235 — (מעשים המכוונים לגרום חבלה חמורה או למנוע מאסר);
- (ט) סעיף 236 — (מניעת מנוסתו של אדם מספינה שנטרפה בים);
- (י) סעיף 238 — (חבלה חמורה);
- (יא) סעיף 240 — (השקאת רעל בצדיה מתוך כוונה להזיק);
- (יב) סעיף 256 — (חטיפת אדם כדי לרצחו);
- (יג) סעיף 258 — (חטיפת אדם כדי לחבול בו חבלה חמורה);
- (יד) סעיף 288 — (שוד ונסיון לשוד);
- (טו) סעיף 293 — (דרישת רכוש באיום על מנת לגנובו).

3. (א) אדם שבתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, היה חבר בארגון עויין, או נשא משרה או מילא תפקיד בארגון כזה, דינו — מאסר עד שבע שנים.

חברות כארגון
עויין

(ב) בסעיף זה „ארגון עויין“ פירושו —

(1) חבר בני אדם אשר בהתאם לסעיף 9 ממגילת בית הדין הצבאי הבינלאומי, המצורפת להסכם ארבע המעצמות מיום 8 באוגוסט 1945 בדבר שפיטתם של פושעי המלחמה הראשיים, הוכרו כארגון פושע בפסק דינו של בית דין זה;

(2) כל חבר אחר של בני אדם שהיה קיים בארץ עויינת ושמטרתו או אחת ממטרתיו היתה לבצע פעולות של שלטון עויין המכוונות נגד בני אדם נרדפים, או לסייע בביצוע פעולות כאלה.

עבירות במקומות הסנוי
4. (א) אדם שבתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, בהיותו ממלא תפקיד במקום הסגר מטעם שלטון עויין, או מטעם הממונה על אותו מקום הסגר, עשה מעשה כלפי אדם נרדף באותו מקום הסגר, שאילו עשהו בשטח ישראל היה אשם בעבירה על פי אחד מסעיפי החוק הפלילי המנויים להלן, יאשם בעבירה לפי חוק זה, ויהיה צפוי לאותו עונש שהיה צפוי לו אילו עשה את המעשה בשטח ישראל. ואלה הסעיפים:

- (1) סעיף 100 (ג) — (איום במעשה אלמות) ;
- (2) סעיף 162 — (שידול לבעילת נשים על ידי איומים, תרמית או השקאת סמים) ;
- (3) סעיף 241 — (חבלה וכיוצא בזה) ;
- (4) סעיף 242 — (אי סיפוק צרכים) ;
- (5) סעיף 249 — (תקיפה סתם) ;
- (6) סעיף 250 — (תקיפה הגורמת חבלה גופנית ממש) ;
- (7) סעיף 261 — (כפיית עבודה) ;
- (8) סעיף 270 — (גניבה).

(ב) „מקום הסגר” פירושו, בסעיף זה — כל מקום בארץ עויינת שהיה מיועד, לפי פקודת שלטון עויין, לבני אדם נרדפים, וכולל כל חלק של מקום כזה.

מסירת אדם נרדף לשלטון עויין
5. אדם שבתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, נתן ידו למסירת אדם נרדף לשלטון עויין, דינו — מאסר עד עשר שנים.

סחיטה מבני אדם נרדפים
6. אדם שבתקופת השלטון הנאצי, בארץ עויינת, קיבל או תבע טובת הנאה — (א) מאת אדם נרדף, באימו עליו שימסור אותו, או ימסור אדם נרדף אחר, לשלטון עויין ; או

(ב) מאת אדם שנתן מחסה לאדם נרדף, באימו עליו שימסור אותו, או את האדם הנרדף שבחסותו, לשלטון עויין, דינו — מאסר עד שבע שנים.

תחולת החוק הפלילי הכללי
7. הוראות החלק הראשון של החוק הפלילי יחולו לגבי עבירות לפי חוק זה, מלבד אם נקבעה בחוק זה הוראה אחרת.

סעיפים שלא יחולו
8. סעיפים 16, 17, 18 ו-19 של החוק הפלילי לא יחולו לגבי עבירות לפי חוק זה.

מעשה בית-דין
9. (א) אדם שעבר עבירה לפי חוק זה, מותר להעמידו לדין בישראל, אף אם עמד כבר בחוץ-לארץ לדין על מעשה העבירה, בין בפני בית-דין בינלאומי ובין בפני בית-דין של מדינה זרה.

(ב) נתחייב אדם בישראל בעבירה לפי חוק זה לאחר שנתחייב על אותו מעשה בחוץ-לארץ, יתחשב בית-המשפט בישראל, בקביעת ענשו, בעונש שריצה בחוץ-לארץ.

שחרור טאחריות
פלילית

10. אדם נרדף שעשה מעשה או נמנע מעשות מעשה, והמעשה או אי-המעשה מהווים עבירה לפי חוק זה, ישחררו בית המשפט מאחריות פלילית —

(א) אם עשה את המעשה או נמנע מעשותו כדי להינצל מסכנת מוות מידי שהיתה מאיימת עליו, ובית המשפט משוכנע שעשה כמיטב יכולתו כדי למנוע את התוצאות שנגרמו על ידי המעשה או אי-המעשה; או

(ב) אם עשה את המעשה או נמנע מעשותו מתוך כוונה למנוע תוצאות חמורות יותר מן התוצאות שנגרמו על ידי המעשה או אי-המעשה, ומנע אותן תוצאות למעשה;

אך הוראות אלה לא יחולו לגבי מעשה או אי-מעשה המהווים עבירה לפי סעיף 1 או 2 (1).

11. בקביעת ענשו של אדם שיצא חייב בדין על עבירה לפי חוק זה, יהיה בית המשפט רשאי להביא בחשבון, כגורם להמתקת העונש, את הנסיבות הבאות:

נסיבות פסיולות

(א) האדם עבר את העבירה בנסיבות, אשר, אלמלא סעיף 8, היו פוטרות אותו מאחריות פלילית או היו משמשות עילה למחילת העבירה, והוא עשה כמיטב יכולתו כדי להקל את חומרת התוצאות שנגרמו על ידי העבירה;

(ב) העבירה נעברה מתוך כוונה למנוע, והיא עשויה היתה למנוע, תוצאות חמורות יותר מן התוצאות שנגרמו על ידי העבירה;

אך אם היתה זו עבירה על פי סעיף 1, לא יטיל בית המשפט על העבריין עונש קל ממאסר של עשר שנים.

12. (א) דיני ההתישנות הקבועים בפרק החמישי לקודקס הפרוצדורה הפלילית העותומני לא יחולו לגבי עבירות לפי חוק זה.

התישנות

(ב) אין להביא אדם לדין על עבירה לפי חוק זה, פרט לעבירה לפי סעיף 1 או 2 (1), אם עברו עשרים שנה משעת העבירה.

13. הוראות פקודת החנינה הכללית, תש"ט — 1949, לא יחולו לגבי עבירות לפי חוק זה.

החנינה הכללית
לא תחול

14. תביעה על עבירה לפי חוק זה לא תוגש אלא על ידי היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא-כוחו.

תביעה לדין

15. (א) במשפט על עבירה לפי חוק זה, רשאי בית-המשפט לסטות מדיני הראיה, אם הוא משוכנע שהדבר יועיל לגילוי האמת ולעשיית משפט צדק.

ראייה

(ב) כל אימת שבית-המשפט מחליט לסטות לפי סעיף קטן (א) מדיני הראיה ירשום בית המשפט את הטעמים שהניעוהו להחלטתו.

¹ ע"ר מס' 50 מיום י"ב בשבט תש"ט (11.2.49), תוס' א', עמ' 178.

- „תקופת השלטון הנאצי“ פירושו — התקופה שהחלה ביום ג' בשבט תרצ"ג (30 בינואר 1933) ונסתיימה ביום כ"ה באייר תש"ה (8 במאי 1945) ;
- „תקופת מלחמת העולם השנייה“ פירושו — התקופה שהחלה ביום י"ז באלול תרצ"ט (1 בספטמבר 1939) ונסתיימה ביום ה' באלול תש"ה (14 באוגוסט 1945) ;
- „מעצמות הברית“ פירושו — המדינות שחתמו על הצהרת האומות המאוחדות מיום 1 בינואר 1942 או שהצטרפו אליה בתקופת מלחמת העולם השנייה ;
- „מדינת הציר“ פירושו — מדינה שבתקופת מלחמת העולם השנייה, כולה או מקצתה, היה קיים מצב מלחמה בינה ובין מעצמות הברית ; וכתקופת המלחמה שבין מדינת הציר ובין מעצמות הברית רואים את התקופה שתחילתה ביום בו התחיל מצב המלחמה בין אותה מדינה ובין הראשונה, מבחינת הזמן, מבין מעצמות הברית, וסיומה ביום שבו פסקו פעולות האיבה בין אותה מדינה ובין האחרונה, מבחינת הזמן, מבין מעצמות הברית ;
- „ארץ עויינת“ פירושו —
- (א) גרמניה — בתקופת השלטון הנאצי ;
- (ב) כל מדינה אחרת ממדינות הציר — בתקופת המלחמה שבינה ובין מעצמות הברית ;
- (ג) כל שטח אשר בתקופת השלטון הנאצי, כולה או מקצתה, היה נתון למעשה למרותה של גרמניה — בעת שהיה נתון למעשה למרותה של גרמניה, כאמור ;
- (ד) כל שטח שהיה נתון למעשה למרותה של כל מדינה אחרת ממדינות הציר בתקופת המלחמה שבינה ובין מעצמות הברית, כולה או מקצתה — בעת שהיה נתון למעשה למרותה של אותה מדינת הציר, כאמור ;
- „שלטון עויין“ פירושו — השלטון שהיה קיים בארץ עויינת ;
- „אדם נרדף“ פירושו — אדם הנמנה עם קיבוץ לאומי, גזעי, דתי או פוליטי שנרדף על ידי שלטון עויין ;
- „החוק הזלילי“ פירושו — פקודת החוק הפלילי, 1936.

ביצוע

17. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

¹ ע"ר מס' 652 מיום 14.12.36, תוס' 1, עמ' 268.